

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea noiembrie 2022 – martie 2023**

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 19 alin. (7) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la ÎCCJ, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 960/2021, în urma evaluării actelor întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia:

CANDIDAT: COD 1000

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești transmise, conform art. 16 alin. 7 din Regulament, de către curțile de apel ;
- 10 lucrări întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia, atașate cererii de înscriere, conform art. 6 alin. (6)-(7) din Regulament ;
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare ;
- sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare .

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului:
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate:
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului:

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare:
- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 18 alin. (3) din Regulament:
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice:

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

- a) Capacitate de analiză și sinteză

Punctaj acordat - 13 puncte

Motivare:

Analiza hotărârilor candidatului relevă o bună capacitate de analiză, în special cu privire la expunerea raționamentului propriu, argumentat și prezentat pe larg, fiecare concluzie fiind fundamentată, atât pe dispozițiile legale incidente în speță, cât și pe deciziile de unificare ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, acolo unde este cazul.

În ceea ce privește prezentarea elementelor esențiale ale cauzei, se constată, în cele mai multe hotărâri, preluarea în întregime a unor pasaje din hotărârea tribunalului, iar în ceea ce privește motivele de recurs sau de apel, acestea sunt, de asemenea, preluate din cererile formulate de părți, fără o minimă intervenție din partea redactorului hotărârii.

Sunt expuse, în unele hotărâri, aspecte neesențiale care nu au relevanță pentru soluționarea cauzei și nici nu pot face obiectul căii de atac deduse judecății. Spre exemplu, hotărârea 8, propusă de candidat, fila 3: *"În soluționarea unei cereri de ajutor public judiciar, depusă de reclamant în dosarul ..., aflat pe rolul Tribunalului ... instanța a solicitat relații de la anumite instituții. Prin încheierea la care a făcut referire, Tribunalul ... a dispus emiterea unor adrese către Primăria ... - pentru aflarea imobilelor pe care le deține reclamantul și către ITM ... - prin care să se verifice dacă reclamantul este angajatul unei societăți comerciale și funcția pe care o deține."*

Prin aceste adrese se solicitau o serie de informații fără relevanță, având în vedere că aceste informații au fost deja prezentate de către reclamant la dosar, prin depunerea unei adeverințe de venituri eliberată de DGFP ... și a unei declarații pe proprie răspundere că nu mai realizează alte venituri. Mai mult, prin încheiere, instanța a solicitat date cu privire la bunurile imobile și mobile deținute de reclamant, chiar dacă OUG nr. 51/2008 privind acordarea ajutorului public judiciar nu prevede faptul că reclamantul ar trebui să-și valorifice prin vânzare bunurile pentru a putea avea acces la justiție și pentru a putea achita taxa judiciară de timbru - fapt susținut în mod repetat și fără bază legală de către instanță."

În același sens, exemplificăm cu două paragrafe din hotărârea nr. 4, selectată de comisie, pagina 2: *"Bunicul sau, X4, a fost acționar majoritar (deținând peste 51% din acțiuni) al Societății „XX” S.A.R., societate anonimă de construcții. Imobilele au fost preluate în proprietatea statului, cu titlu de naționalizare, în baza Decretului nr. ..., de la Societatea „XX” S.A.R., societate anonimă de construcții, unde bunicul meu, X4, era acționar majoritar."*

"Conform art. 18 lit. A și art. 31 din Legea nr. 10/2001, republicată, subsemnata reclamanta are dreptul numai la măsuri reparatorii, în condițiile legii, deoarece Societatea de Construcții "XX" S.A.R. a fost abuziv desființată de Statul Român, iar bunicul meu era acționar al acestei societăți"

Un alt exemplu, din hotărârea nr. 5 selectată de comisie, pagina 2, paragraful 2: *"Cererea este scutită de plata taxei judiciare de timbru. La data de ...2013, în temeiul prevederilor art. 7 din Convenție, Ministerul Justiției a adresat părții X2 o invitație de soluționare amiabilă a cauzei, însă aceasta a rămas fără răspuns."*

În multe dintre hotărâri se remarcă un dezechilibru între partea expozitivă ce reprezintă istoricul cauzei și prezentarea raționamentului jurisdicțional, acesta fiind în principal rezultatul preluării *tale quale* a hotărârii anterioare de către candidat sau a susținerilor părților, spre exemplu, hotărârea nr. 1, 2, 3, 4, 8 și 9 propuse de candidat și hotărârile nr. 1, 4, 5, 8, 9, 10, 27 și 28, selectate de comisie.

Maniera de expunere permite totuși cititorului nefamiliarizat cu noțiunile juridice să urmărească prezentarea cauzei cu referire la cererile formulate, probe, întâmpinări, motivări și decizii ale instanțelor și elementele convergente dintre ele.

În majoritatea hotărârilor, poate fi identificat obiectul litigiului, soluțiile pronunțate de instanțele anterioare, parcurgarea mai multor cicluri procesuale, dacă este cazul, precum și susținerile părților care sunt prezentate în mod cronologic, remarcându-se efortul redactorului de a prezenta exhaustiv aspectele esențiale ale cauzei deduse judecății.

În ansamblu, se observă preocuparea candidatului pentru expunerea în cuprinsul hotărârilor a acelor elemente ale procesului, relevante pentru înțelegerea atât a situațiilor de fapt care au generat conflictul, cât și a normelor de drept incidente raportului juridic dedus judecății și a modului de interpretare și aplicare a acestor norme de drept în funcție de particularitățile fiecărei spețe.

b) Coerență în exprimare

Punctaj acordat - 12 puncte

Motivare:

În cea mai mare parte dintre hotărâri, candidatul realizează o prezentare coerentă a speței deduse judecății, expunând adecvat obiectul cererii de chemare în judecată, apărările părților, elementele esențiale ale hotărârilor pronunțate în cauză, precum și criticile formulate, atât în apel, cât și în recurs.

În anumite hotărâri, deși motivele de apel și recurs sunt prezentate în succesiunea cronologică a formulării acestora în cadrul litigiului, judecătorul expunând problemele de procedură sau de drept substanțial, se observă preluarea cu o intervenție minimă a susținerilor părților (incluzând greșeli gramaticale evidente), ceea ce îngreunează înțelegerea textului și afectează claritatea transmiterii mesajului. Spre exemplu, hotărârea nr. 27, selectată de comisie, pagina 14, ultimul paragraf: *"În calitate de moștenitori s-au interesat de teren și au dorit să stăpânim în fapt acest teren nu numai în acte, dar au fost împiedicați să își exercite dreptul de proprietate de către recurenți. Mențiunea că recurenți au avut reprezentarea că au deținut în proprietate un singur imobil de 340 mp. (și nu mai mult?? așa cum au afirmat și au cerut în acțiune, pentru care s-a și făcut cadastrul, respectiv 514, mp., teren ce aparține și domeniului public sau privat al primăriei) este absolut fantezistă, chitanțele anexate fiind pentru Intrarea ... nr. .. cum era și firesc întrucât acela era lotul pentru care au făcut schimb și nici de cum pentru nr... unde au fost din totdeauna proprietari autori lor."*

De asemenea, hotărârea nr. 9 selectată de comisie, pagina 16, paragraful 5: *"De asemenea precizează că cele două terenuri ce fac obiectul actelor mele de proprietate, parcelele 17 și 18, corespund și se identifică cu terenurile din str. ... nr... și .., coincid suprafețele acestora, forma, lungimea laturilor și vecinătățile(...)"*

În rare situații, se remarcă lungimea excesivă a frazelor, ceea ce îngreunează înțelegerea ideilor prezentate, de pildă în hotărârea nr. 7, propusă de candidat, pagina 26, paragraful 2: *"Numai în cadrul unui astfel de demers s-ar putea discuta asupra pretenției autorității de lucru judecat a deciziei pronunțată în dosarul nr.2401/1/2018 al Înaltei Curți de Casație și Justiție, autoritate pe care apelantul-intervenient o invocă în această fază procesuală prin prisma art. 28 din Codul de procedură penală, pretinzând pe această cale ca instanța civilă, neinvestită cu o cerere formulată conform art. 46 alin.(2) din Legea nr.14/2003, să se pronunțe indirect și asupra consecințelor faptelor materiale reținute într-o cauză penală asupra legalității activității derulate de Organizația Județene T....., pretenție în mod vădit inadmisibilă din perspectiva procedurii cererii de intervenție formulată și primită în cauza de față în temeiul art. 20 din Legea nr. 14/2003 – tribunalul statuând, de altfel, în mod corect asupra obiecțiilor formulate de ambii intervenienți numai prin raportare la puterea motivelor invocate de a duce la o eventuală respingere a cererii necontencioase."*

Ca notă generală, considerentele hotărârilor relevă argumente care decurg unele din altele, raționamentul juridic fiind clar și convingător. În acest sens, pot fi exemplificate hotărârile nr. 4, 5, 9 și 10, propuse de candidat și nr. 1, 2, 4, 7, 16, 28 și 30 selectate de comisie.

Cea mai mare parte a hotărârilor analizate relevă o prezentare structurată a circumstanțelor litigiului dedus judecății, permițând înțelegerea situației de fapt și a problemelor de drept, judecătorul efectuând o expunere logică și juridică a argumentelor reținute pentru adoptarea soluției în cauză. De asemenea, se remarcă buna cunoaștere a instituțiilor de drept expuse în considerentele hotărârilor și valorificarea acestora de o manieră coerentă și convingătoare pentru cititor.

c) Argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat - 14 puncte

Motivare:

Candidatul utilizează o tehnică juridică conformă cu metodologia prevăzută în Ghidul pentru evaluarea judecătorilor, remarcându-se efortul acestuia de a expune obiectul cererii de chemare în judecată, soluția pronunțată de instanța anterioară, criticile formulate în apel sau în recurs, precum și a schemei raționale care constituie fundamentul soluției pronunțate în cauză.

Judecătorul prezintă cu claritate argumentele relevante pentru hotărârea pronunțată, expunând premisele de fapt și de drept ale raționamentului jurisdicțional, de natură să justifice în mod convingător concluzia la care se ajunge în cauză. Spre exemplu, hotărârile nr. 4, 5, 9 și 10, propuse de candidat și nr. 1, 2, 4, 7, 16, 28 și 30, selectate de comisie.

Se observă în anumite lucrări ale candidatului că efortul de argumentare exhaustivă a soluției pronunțate este de natură să afecteze claritatea prezentării, în sensul că pentru un cititor nefamiliarizat cu noțiunile juridice devine mai dificil de decelat raționamentul expus în cauza dedusă judecătii, spre exemplu, hotărârile nr. 3, 6 și 7, propuse de candidat.

Ca notă generală, analiza lucrărilor candidatului relevă preocuparea pentru susținerea raționamentului prezentat în hotărâri prin invocarea practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, a Curții Europene de la Luxemburg, a Curții Constituționale sau a practicii de unificare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Spre exemplu, hotărârea nr. 5, propusă de candidat, pagina 6, paragraful 2: *[Curtea Europeană a statuat, de asemenea, că noțiunea de „interes superior” al copilului este, primordială în cadrul procedurilor care intră sub incidența Convenției de la Haga și că „printre elementele sale constitutive se precizează că minorul nu trebuie îndepărtat de unul dintre părinții săi și reținut de celălalt, adică de cel care consideră, în mod eronat sau corect, că are un drept la fel de important sau mai important asupra persoanei sale”, reamintind și Recomandarea nr. 874 (1979) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, potrivit căreia „copiii nu mai trebuie considerați ca fiind proprietatea părinților lor, ci trebuie recunoscuți în calitate de indivizi cu drepturi și nevoi proprii.”]*

În același sens, hotărârea nr. 1, selectată de comisie, pagina 21, paragraful 3: *”In raport de acest cadru procesual, Curtea constată că în mod corect prima instanță a reținut că prin Decizia nr. XXXIII din 9 iunie 2008, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secțiile Unite (decizie obligatorie pentru tribunal, în considerarea fostului art. 329 alin. 3 Cod procedură civilă, în privința modului de interpretare a normelor legale incidente) s-a statuat că, de principiu, persoanele cărora le sunt aplicabile dispozițiile Legii nr. 10/2001 nu au posibilitatea de a opta între calea prevăzută de acest act normativ și aplicarea dreptului comun în materia revendicării, respectiv dispozițiile art. 480 din Codul civil, căci ar însemna să se încalce principiul specialia generalibus derogant.”*

d) Verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor**Punctaj acordat - 3,5 puncte****Motivare:**

Analiza datelor statistice relevă, în ultimii 5 ani, că lucrările au fost redactate de candidat, în general, în termenul de redactare prevăzut de lege, însă au fost înregistrate și hotărâri redactate peste termenul prevăzut de lege și anume: 46 în anul 2018, 44 în anul 2019, 58 în anul 2020, 58 în anul 2021 și 63 în anul 2022, încadrându-se aproape de media secției în cadrul căreia funcționează.

V. Punctaj total : 42,5 puncte**Data: 6 martie 2023**

